

Komunikat prasowy

Luksemburg, 10 listopada 2020 r.

Sprawozdanie finansowe UE za 2019 r. – opinia bez zastrzeżeń, ale zbyt wiele błędów w wydatkach

W opublikowanym dziś przez Europejski Trybunał Obrachunkowy sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2019 kontrolerzy zaaprobowali sprawozdanie finansowe UE, stwierdzając, że przedstawia ono „prawdziwy i rzetelny” obraz sytuacji finansowej UE. Jednocześnie zauważyli, że w płatnościach, zwłaszcza w kategorii wydatków uznanych za obarczone wysokim ryzykiem, wystąpiła zbyt duża liczba błędów. Z tego względu, pomimo poprawy sytuacji w niektórych obszarach wydatkowania, kontrolerzy wydali negatywną opinię w odniesieniu do wydatków. Przy okazji podkreślili także potrzebę ustanowienia solidnego i wydajnego systemu zarządzania w ramach pakietu finansowego, który został uzgodniony w odpowiedzi na kryzys wywołany przez pandemię COVID-19. Zgodnie z założeniami tego pakietu kwota wydatków unijnych ulegnie niemalże podwojeniu w nadchodzących latach.

Ogólny poziom nieprawidłowości w wydatkach UE zasadniczo się nie zmienił i w 2019 r. wyniósł 2,7%, w porównaniu z 2,6% w 2018 r. Warto jednocześnie odnotować pewne pozytywne tendencje w tym względzie, na przykład zmiany na korzyść w obszarze zasobów naturalnych i utrzymujące się dobre wyniki w przypadku wydatków na administrację. Niemniej – ze względu na konstrukcję budżetu UE i zmiany zachodzące w tym budżecie z upływem czasu – w 2019 r. wydatki obarczone wysokim ryzykiem wystąpienia błędu stanowiły ponad połowę (53%) skontrolowanych wydatków, czyli więcej niż w 2018 r. Ten rodzaj wydatków dotyczy głównie płatności dokonywanych na zasadzie zwrotu kosztów, np. w zakresie spójności i rozwoju obszarów wiejskich, w których to dziedzinach wydatkami UE zarządzają państwa członkowskie. Wydatki obarczone wysokim ryzykiem błędu często podlegają skomplikowanym przepisom i kryteriom kwalifikowalności. Poziom błędu w tej kategorii jest w dalszym ciągu istotny i został oszacowany na 4,9% (4,5% w 2018 r.). Z ustaleń kontrolerów wynika, że ów istotny poziom błędu jest rozległy, w związku z czym wydali oni negatywną opinię na temat wydatków UE.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania rocznego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Publikacja sprawozdania stała się też okazją dla kontrolerów Trybunału, by spojrzeć w przyszłość. W lipcu 2020 r. Rada Europejska osiągnęła porozumienie polityczne w sprawie uzupełnienia budżetu UE na lata 2021–2027 o doraźny instrument na rzecz odbudowy pod nazwą „Next Generation EU”, którego celem będzie złagodzenie gospodarczych i społecznych skutków sytuacji kryzysowej związanej z pandemią COVID-19. W rezultacie w nadchodzących latach kwota wydatków unijnych znacznie się zwiększy.

– Negatywna opinia na temat wydatków UE wydana przez Trybunał w odniesieniu do roku 2019 przypomina o potrzebie jasnych i prostych przepisów w przypadku wszystkich form finansowania UE. Konieczne są ponadto skuteczne kontrole pozwalające zweryfikować, jak wydatkowane są środki i czy osiągnięte zostały zakładane rezultaty – **powiedział prezes Trybunału Klaus-Heiner Lehne**. – Jest to szczególnie istotne w kontekście planowanego funduszu odbudowy, który będzie miał na celu zaradzenie skutkom pandemii COVID-19. W tych trudnych czasach na Komisji Europejskiej i państwach członkowskich spoczywa ogromna odpowiedzialność za solidne i wydajne zarządzanie środkami finansowymi UE.

Tymczasem absorpcja przez państwa członkowskie środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych postępuje nadal w wolniejszym tempie niż planowano. Do końca 2019 r., który jest przedostatnim rokiem wdrażania bieżących siedmioletnich ram budżetowych, wypłacono jedynie 40% (184 mld euro) kwoty środków UE uzgodnionej na okres 2014–2020, przy czym w niektórych państwach członkowskich stopień wykorzystania tych środków nie przekroczył jednej trzeciej. Spowodowało to wzrost zobowiązań pozostających do spłaty, które na koniec 2019 r. wyniosły 298 mld euro, co odpowiada niemal dwóm budżetom rocznym. Sytuacja ta wiąże się z dodatkowymi wyzwaniami i ryzykiem ze względu na konieczność zapewnienia przez Komisję Europejską i państwa członkowskie ponadplanowego czasu na absorpcję środków w nowym okresie budżetowym.

Informacje ogólne

W 2019 r. wydatki UE wyniosły łącznie 159,1 mld euro, co odpowiada 2,1% wydatków publicznych państw członkowskich i 1,0% dochodu narodowego brutto UE. Najwięcej skontrolowanych środków pochodziło z działu „Zasoby naturalne” (47%), podczas gdy udział wydatków z działu „Spójność” wyniósł 23%, a udział wydatków z działu „Konkurencyjność” – 13%. Około dwóch trzecich budżetu objętych jest tak zwanym zarządzaniem dzielonym, w ramach którego państwa członkowskie rozdzielają środki, wybierają projekty i zarządzają wydatkami UE.

Każdego roku Trybunał przeprowadza kontrolę dochodów i wydatków UE oraz sprawdza, czy roczne sprawozdanie finansowe jest wiarygodne. Upewnia się również, czy transakcje po stronie dochodów i wydatków są zgodne z obowiązującymi przepisami na szczeblu UE i państw członkowskich.

Sprawozdanie finansowe UE jest sporządzane zgodnie z zasadami rachunkowości opartymi na międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego. Przedstawia ono sytuację finansową Unii na koniec roku budżetowego i jej wyniki finansowe uzyskane w trakcie poprzedniego roku budżetowego. Sytuacja finansowa UE obejmuje zarówno krótkoterminowe, jak i długoterminowe aktywa i pasywa jednostek objętych konsolidacją według stanu na koniec roku.

Opinia bez zastrzeżeń oznacza, że przedstawione dane dają prawdziwy i rzetelny obraz oraz że są zgodne z zasadami sprawozdawczości finansowej. Opinia z zastrzeżeniem oznacza, że kontrolerzy nie mogą wydać opinii bez zastrzeżeń, lecz wykryte problemy nie mają charakteru rozległego. Opinia negatywna wskazuje na powszechne występowanie problemów.

W celu sformułowania opinii pokontrolnej kontrolerzy badają próby transakcji, tak aby następnie statystycznie oszacować stopień, w jakim dochody i poszczególne obszary wydatków są obarczone błędem. Porównują oszacowany poziom błędu z progiem wynoszącym 2%, powyżej którego nieprawidłowy poziom dochodów lub wydatków jest uznawany za istotny. Oszacowany poziom błędu nie jest miarą nadużyć finansowych, braku wydajności czy marnotrawstwa. Jest to szacunkowa kwota, która nie powinna być zostać wypłacona, ponieważ nie została wykorzystana zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi.

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest niezależnym zewnętrznym kontrolerem Unii Europejskiej. Sprawozdania i opinie sporządzane przez Trybunał są zasadniczym ogniwem łańcucha rozliczalności UE. Są one wykorzystywane w celu rozliczania podmiotów odpowiedzialnych za realizację polityki i programów UE, tj. Komisji, innych instytucji i organów UE oraz organów administracji w państwach członkowskich. Trybunał ostrzega przed zagrożeniami, poświadcza wiarygodność, wskazuje uchybienia i dobre praktyki oraz formułuje wskazówki dla decydentów i organów prawodawczych na temat tego, jak poprawić zarządzanie polityką i programami unijnymi.

Sprawozdanie roczne dotyczące budżetu UE, sprawozdanie roczne dotyczące Europejskich Funduszy Rozwoju oraz dokument pt. „Kontrola UE za 2019 r. w skrócie” są dostępne na stronie: eca.europa.eu.

W dniu 13 listopada 2020 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy po raz pierwszy opublikuje sprawozdanie dotyczące ogólnych wyników wykonania budżetu UE.